

เรื่งนำรู้ของไข่มุก และการเลือกซื้อไข่มุก

พิมพ์ทอง ทองนพคุณ

ไข่มุก เป็นอัญมณีที่เกิดจากธรรมชาติซึ่งได้รับความนิยมสูงเสมอมา ไข่มุกเกิดจากการที่หอยมุกเกิดการระคายเคืองเมื่อมีวัตถุแปลกปลอม เช่น กรวดทราย เศษหิน ฯลฯ พัดหลงเข้าไป หอยมุกจะสร้างสารประเภทแคลเซียมคาร์บอเนตมาหุ้มเพื่อลดความระคายเคือง สารนี้จะมีลักษณะเป็นชั้นๆ เรียกว่า เนเคอร์ (nacre) ทำให้ไข่มุกมีความวาว ยิ่งชั้นเนเคอร์หนามาก ก็ยิ่งมีความงามมาก ไข่มุกแบ่งเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ ไข่มุกธรรมชาติ (natural pearl) ไข่มุกเลี้ยง (cultured pearl) และไข่มุกเทียม (pearl imitation)

ไข่มุกธรรมชาติเป็นไข่มุกที่หายาก และค่อนข้างแพง โดยทั่วไปมักซื้อขายกันเป็นน้ำหนักหน่วยกะรัต แหล่งกำเนิดที่สำคัญ คือ อ่าวเปอร์เซีย ศรีลังกา ออสเตรเลีย อิตาลี และทะเลใต้ แต่ไข่มุกธรรมชาติ และไข่มุกเลี้ยง จัดว่าเป็นไข่มุกแท้ด้วยกันทั้งคู่เพราะเกิดจากหอยมุก ต่างกันแต่ที่มา ไข่มุกแท้เกิดตามธรรมชาติ แต่ไข่มุกเลี้ยงเกิดจากการที่มนุษย์ช่วยบังคับใส่สิ่งแปลกปลอมเช่น ลูกปัด หรือเปลือกหอย เข้าไปในหอยมุก มุกเลี้ยงส่วนใหญ่มักซื้อขายกันโดยวัดขนาดเป็นมิลลิเมตร แหล่งกำเนิดที่สำคัญของไข่มุกเลี้ยงคือ ญี่ปุ่น จีน และทะเลใต้ ไข่มุกปลอมหรือไข่มุกเทียมจะทำจากวัสดุอื่นที่มีลักษณะมันวาว เช่น ก้นมาหล่อขึ้นรูปเป็นทรงกลม และใส่สีเลียนแบบไข่มุกธรรมชาติ วัสดุเหล่านี้ได้แก่ พลาสติก หรือพอลิเมอร์ (polymer) และปัจจุบันมีการพัฒนานำเปลือกหอยมาเคลือบบนผิว ทำให้มีลักษณะคล้ายไข่มุกแท้มาก ไข่มุกแท้มีรูปร่างหลากหลายดังรูป แต่ไข่มุกที่มีรูปร่างกลมสวยงามก็จะมีราคาแพง นอกจากนี้ไข่มุกยังมีหลายสี ได้แก่ ขาว ดำ ชมพู ส้ม เทา และเหลือง เป็นต้น หากต้องการเลือกซื้อไข่มุกควรพิจารณา ดังนี้

(ที่มา: <http://www.igetweb.com/www/iyawan/index.php?mo=3&art=188263>)

1. **ขนาดและรูปร่าง** ซึ่งมีผลต่อราคา การเลือกขนาดและรูปร่างขึ้นอยู่กับว่าเราอยากได้ขนาดและรูปร่างแบบไหน และเหมาะกับเครื่องประดับที่ออกแบบไว้หรือไม่ เช่น ถ้าจะซื้อไข่มุกสีเดียวเพื่อมาทำสร้อย ก็ควรเลือกที่มีสีสม่ำเสมอและขนาดเท่ากันหรือไล่เรียงกันไป ถ้าจะซื้อเพื่อนำมาทำเข็มกลัดก็น่าจะเลือกที่ความวาวงาม

และขนาดใหญ่ ส่วนไข่มุกรูปร่างแปลกๆ น่าจะเหมาะกับการออกแบบสไตล์เก๋ไก๋ เป็นต้น ขนาดของไข่มุก ยังมีผลต่อบุคลิกของผู้ใส่อีกด้วย หากผู้สวมใส่ยังอายุน้อยก็อาจจะเลือกไข่มุกขนาดเล็กไม่ใหญ่มากนัก จะได้ดูน่ารักทันสมัย ดังนั้นถ้าเรารู้ว่าต้องการไข่มุกขนาดและรูปร่างแบบใด จะทำให้การเลือกซื้อง่ายขึ้น

2. สีของไข่มุกมีอยู่ 2 ประเภทคือ Body Color ซึ่งเป็นสีของไข่มุกซึ่งจะมีสีขาว สีครีม สีเหลือง เป็นต้น และ Overtone ซึ่งเป็นสีเหลืองของไข่มุก อาจมีสีเขียว สีชมพู สีเงิน สีฟ้า สีของไข่มุกขึ้นอยู่กับชนิดของหอยมุกและสภาวะแวดล้อมที่หอยมุกนั้นอาศัยอยู่ สีจะมีผลต่อราคาไข่มุกด้วย ยิ่งไข่มุกที่มีสีที่หายากประกอบกับความมันวาวจะมีราคาสูงมาก แต่ปัจจุบันมีการย้อมสีไข่มุกคุณภาพต่ำเพื่อให้ได้สีที่หายากเพื่อเพิ่มมูลค่าไข่มุกคุณภาพต่ำ รวมถึงการฉายรังสีเพื่อให้ได้สีสันแปลกใหม่ด้วยเช่นกัน ดังนั้นการเลือกซื้อควรพิจารณาให้ดีด้วยว่าสีไข่มุกเป็นสีธรรมชาติหรือสีย้อม
3. ลักษณะเนื้อผิวไข่มุก ไข่มุกที่ดีจะต้องมีผิวเรียบเนียนเป็นมันไม่มีรอยขรุขระ ไม่มีรอยถลอก และไม่เพียงพออากาศ การเลือกซื้อจึงควรสังเกตอย่างละเอียด ยิ่งราคาแพงยิ่งควรตรวจสอบสภาพผิวไข่มุกอย่างละเอียด โดยอาจใช้ไฟส่องที่ผิวและใช้พื้นหลังสีดำพร้อมกับสังเกตขณะหมุนไข่มุกเพื่อตรวจสอบสภาพผิวของไข่มุก
4. ความมันวาว ไข่มุกที่ดีจะมีเนื้อมันวาวสดใส ประกายสม่ำเสมอทั้งเม็ด ถ้าความวาวสูงแสดงว่ามีชั้นมุกหนา ทำให้เห็นเปลือกสี (Orient) ของไข่มุกมากโดยเฉพาะเมื่อนำไข่มุกส่องไฟ ยิ่งมีความวาวมาก เหลือบสีมาก แสดงว่าเป็นไข่มุกที่ คุณภาพดี ความหนาของชั้นมุกนี้ขึ้นอยู่กับระยะเวลาในการเลี้ยงและสภาพแวดล้อมในการเพาะเลี้ยง ดังนั้นสามารถทดสอบได้ว่าไข่มุกมีชั้นมุกหนาเพียงใดด้วย การดูลักษณะความวาว ดูรอยแตกที่ผิวว่าเห็นเม็ดเปลือกหอย หรือลูกบิดด้านในหรือไม่ หรือสังเกตแถบสีเมื่อนำไข่มุกส่องกับไฟความเข้มสูง

วิธีง่ายๆ ในการแยกไข่มุกแท้ - เทียม สิ่งที่ต้องระวังในการเลือกซื้อ ไข่มุกคือ ไข่มุกปลอมที่ทำจากแก้วหรือพลาสติก แต่สามารถตรวจสอบด้วยวิธีง่ายๆ ได้ วิธีที่นิยมคือ การนำไข่มุกแต่ละเม็ดมาถูกันเบาๆ แล้วจับดู หากนำมาถูแล้วรู้สึกถี่ถี่ หรือไม่รู้สึกสักๆเลย ให้สรุปไว้ก่อนเลยว่าไม่ใช่ไข่มุกแท้ แต่เวลาถูไข่มุกควรดูเบาๆ เพราะหากเป็นไข่มุกแท้ผิวมุกอาจสึกหรือจากการเสียดสีของชั้นมุกได้ อีกวิธีหนึ่งคือ สังเกตรอยแตกหรือลักษณะผิวเพราะไข่มุกเทียมมักจะเคลือบสีด้วยแล็กเกอร์ หรือเรซิน หรือสารเคลือบอื่นๆ เพื่อเพิ่มความมันวาว แต่อีกวิธีที่อาจเสี่ยงในการทำลายผิวไข่มุกปลอม คือการใช้ไฟลน เนื่องจากไข่มุกเทียมจะไม่ทนความร้อน เพราะเพียงไฟจากนุหรีก็ทำให้เกิดรอยไหม้หรือแตกกะเทาะได้ง่าย แต่ไข่มุกแท้จะทนทานแม้จะเป็นรอยไหม้ก็สามารถเช็ดออกได้

แหล่งข้อมูล

1. การดูว่าแท้หรือเทียม [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <http://www.geocities.com/athitep2002/check> (วันที่ค้นข้อมูล 14 เมษายน 2552)
2. ไข่มุกเทียม [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <http://www.geocities.com/athitep2002/type> (วันที่ค้นข้อมูล 14 เมษายน 2552)
3. ไข่มุก [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <http://www.thaiherb.freeyellow.com/Templates/pearl.htm> (วันที่ค้นข้อมูล 14 เมษายน 2552)
4. ไข่มุก [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <http://www.igetweb.com/www/iyawan/index.php?mo=3&art=188263> (วันที่ค้นข้อมูล 14 เมษายน 2552)